

F. t. l. om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker.

på 50 år fra dødsfaldet. De lande, med hvilke der i henhold til den foran nævnte kgl. anordning er gensidig beskyttelse, er i henhold til undervisningsministeriets bekendtgørelse af 30. marts 1949 følgende: Australien, Belgien (med kolonier), Brasilien, Bulgarien, Canada, Finland, Frankrig med Alger og kolonier, Grækenland, Holland med kolonier, Indien, Irland, Island, Italien, Japan, Jugoslavien, Libanon, Liechtenstein, Luxembourg, Marokko, Monaco, Norge, New Zealand med Vest Samoa, Pakistan, Polen, Portugal med kolonier, Rumænien, Spanien med kolonier, Storbritannien og Nord-Irland med en lang række kolonier og besiddelser m. v., Schweiz, Sverige, Sydafrikanske Union med Sydvestafrika, Syrien, Thailand, Tjekkoslovakiet, Tunis, Tyskland, Ungarn, Vatikanstaten og Østrig. Senere er tilkommet Ceylon, Israel, Philipinerne og Tyrkiet.

For nye medlemmer af Bernerunionen gælder loven automatisk i henhold til kgl. anordning af 12. september 1933. Når det således kan lade sig gøre uden nærmere prøvelse at lade den danske lov gælde for alle nuværende og fremtidige medlemmer af Bernerunionen, er årsagen den, at Bernerkonventionen som betingelse for tilslutning eller fortsat medlemsskab kræver en vis minimumsbeskyttelse gennemført, og denne er så effektiv, at gensidighedsbetingelsen i henhold hertil kan anses for opfyldt.

I henhold til en anden kgl. anordning af 12. september 1933 gælder loven endvidere for værker, der er frembragt af statsborgere i U.S.A., men dog kun for så vidt værkerne opfylder betingelserne for beskyttelse i U.S.A., og beskyttelsen kan ikke vare længere end den, der er tilstået det pågældende værk i U.S.A. (én eller to perioder à 28 år). Også her har regeringen fundet, at gensidighed var til stede, uanset at danske ophavsmænd for at få deres værker beskyttede i U.S.A. skal opfylde en række besværlige formaliteter, og beskyttelsen i det hele på forskellige punkter er svagere end den, vi kender i Danmark.

Endelig gælder det samme i henhold til kgl. anordninger af 10. februar 1938 og af 13. juni 1955 i forholdet til henholdsvis Argentina og Mexico.

I medfør af § 60 vil loven kunne gøres anvendelig i forhold til de stater, der tilslutter sig Verdenskonventionen om ophavsret af 1952 med de til denne knyttede tillægsprotokoller. Efter denne konvention gælder som hovedregel, at beskyttelse skal ydes alle værker, som hidrører fra statsborgere i et konventionsland, eller som først er udgivet i et sådant land. Men herudover kan et konventionsland sikre sig beskyttelse af værker, der er frembragt

af personer, der blot har hjemsted i landet, når sådanne personer i landets egen lovgivning sidestilles med statsborgere. Endelig vil der i forholdet mellem lande, der har tilsluttet sig konventionens tillægsprotokol 1, være pligt til også at beskytte værker af statsløse og flygtninge med sædvanligt opholdssted i et konventionsland.

Verdenskonventionen bygger i øvrigt på tilsvarende gensidighedsprincipper som Bernerkonventionen.

Verdenskonventionen indeholder særlige regler om oversættelsesretten. Principielt omfatter ophavsretten efter konventionen også eneret til at oversætte eller lade værket oversætte. Der åbnes dog mulighed for under visse forudsætninger at indføre tvangslicens. Reglerne herom indeholder ingen forskrift om reciprocitet, men det må antages, at et land, der har tiltrådt konventionen, må kunne bestemme, at tvangslicensregler med hensyn til oversættelser skal komme i anvendelse overfor ophavsmænd fra stater, der selv har gennemført sådanne regler. Der synes dog ikke at være tilstrækkelig anledning for Danmarks vedkommende til i noget tilfælde at foreskrive tvangslicens vedrørende oversættelser.

B. De i kap. V omhandlede rettigheder. I medfør af bestemmelsen i § 60 skal også lovens bestemmelser i kapitel V kunne gøres anvendelige i forhold til andre stater under forudsætning af gensidighed.

Hvad angår de i lovforslaget optagne bestemmelser om beskyttelse af udøvende kunstnere, gramfonfonsekskaber og radioforetagender, arbejder man — som tidligere nævnt — for tiden på at søge gennemført en international konvention om de herhenhørende spørgsmål. Såfremt en konvention kommer i stand, må der tages stilling til, om bestemmelserne i lovforslaget er således udformet, at Danmark kan slutte sig til konventionen, eller om ny lovgivning er nødvendig. I øvrigt gør bestemmelsen det muligt for Danmark at slutte aftaler med enkelte lande om en sådan gensidig beskyttelse, der kan motiveres af hensynet til danske interesser.

Bestemmelserne i § 49 om beskyttelse af kataloger o. lign. er af så speciel karakter, at der formentlig alene kan blive tale om at gøre dem anvendelige i forhold til de andre nordiske lande.

Stk. 2. Efter tillægsprotokol 2 til Verdenskonventionen af 1952 er stater, der tilslutter sig denne protokol, forpligtede til at beskytte værker, som først er udgivet (i tryk eller på lignende måde) af De forenede Nationer, af organer tilknyttet De forenede Nationer eller af Organisationen af amerikanske Stater. De nævnte organisationer skal tillige nyde beskyttelse, for så vidt angår uudgivne værker.